

METODICKÝ POKYN
pre vyplňovanie štatistického výkazu
o školskej knižnici

Škol (MŠVVM SR) 10 - 01

určeného pre automatizované spracovanie

(Pre spravodajské jednotky a regionálne úrady školskej správy v sídle kraja (RÚŠS))
Účinnosť od 01.09.2024

Pre školské knižnice

Centrum vedecko-technických informácií SR
Bratislava

ÚVOD

Všeobecné zásady, spôsob predkladania, vyplňovania a spracovania výkazu sú uvedené vo Všeobecných pokynoch pre vyplňovanie štatistických výkazov rezortu Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky (ďalej len „MŠVVaM SR“) a sú prístupné na webovej stránke www.cvtisr.sk – Informácie o školstve – ZBER ÚDAJOV – Výkazy typu Škol (MŠVVM SR). Na webovej stránke je prístupná aj elektronická verzia schváleného výkazu – Škol (MŠVVM SR) 10 - 01 Výkaz o školskej knižnici – SV10_01.PDF. Výkaz sa spracováva pomocou webovej aplikácie <http://v10.svsbb.sk/>. Postup práce je popísaný v Užívateľskej príručke, ktorá je k dispozícii vo webovej aplikácii.

Údaje sa vyplňajú do 28. februára len prostredníctvom webovej aplikácie. Vytlačené protokoly k výkazu slúžia pre vlastnú potrebu zariadenia a pre prípad kontroly. Len v odôvodnených prípadoch môže byť škola požiadaná o písomnú formu výkazu.

V zmysle zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov sú spravodajskou jednotkou štatistického zisťovania **základné školy, stredné školy, špeciálne školy, spojené školy, ktorých súčasťou sú školské knižnice zriadené v súlade so zákonom č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z.**

Spravodajské jednotky sú povinné vyplniť všetky údaje, ktoré sa ich týkajú.

Výraz „**v tom**“ označuje úplné (vyčerpávajúce) údaje, ktorých súčet sa musí rovnať údaju v riadku „spolu“.

Výraz „**z toho**“ označuje neúplné (výberové) údaje, ktorých súčet sa nemusí rovnať údaju v riadku „spolu“.

VÝKAZ ŠKOL (MŠVVM SR) 10 - 01 O ŠKOLSKEJ KNIŽNICI

Oddiel I. Knižničný fond

Riadok 0101 – **počet knižničných jednotiek**, ktoré má školská knižnica v knižničnom fonde k 31. 12. 2024. Je to počet knižničných jednotiek k 31. 12. 2023 plus prírastky a mínus úbytky v roku 2024.

Riadok 0102 – **počet kníh a zviazaných periodických titulov**, vrátane dokumentov v Braillovom písme, ktoré sa evidujú ako tlačené dokumenty. Patria tu aj absolventské práce a práce stredoškolskej odbornej činnosti.

Pozor – Popisnou jednotkou je periodický titul ako celok, a to od vydania prvého čísla až po vydanie posledného čísla. Periodiká, ktoré školská knižnica dáva zviazať, zapisuje do prírastkového zoznamu ako knihy.

Kontrola   r0102 > 0
                    r0102 ≤ r0101

Riadok 0103 – **počet titulov periodík**, ktoré školská knižnica v roku 2024 **eviduje v pomocnej odbornej evidencii dochádzajúcich periodík**, a to **bez ohľadu na spôsob ich získania**.

Pozor – Neuvádza sa počet titulov, ktoré odoberá škola napríklad do učiteľskej zborovne alebo do jednotlivých kabinetov. Periodiká získané darom sa uvedú ako prírastok darom v prípade, ak bol získaný celý ročník. Ak boli získané len jednotlivé čísla, nevykazujú sa ako prírastok darom. Vykazujú sa len tituly periodík na hmotných nosičoch (papierové, CD atď.), nie elektronické.

Príklad: Školská knižnica v pomocnej odbornej evidencii dochádzajúcich periodík eviduje časopisy Zornička, Kamarát, Historická revue a Freundschaft. V riadku 0103 sa uvedú 4 tituly dochádzajúcich periodík.

Kontrola   r0103 ≤ 25

Riadok 0104 – je automatický sčítací riadok, kde sú spočítané údaje v riadkoch 0105, 0106 a 0107. Spravodajská jednotka ho nevyplňa.

Kontrola   r0101 ≥ r0104

- Riadok 0105 – **prírastok knižničných jednotiek**, ktoré školská knižnica (respektíve škola) **zakúpila do knižničného fondu** zo všetkých dostupných finančných zdrojov (napr. z rozpočtu školy, z rozvojového projektu, z dotačného programu, z finančných darov občianskych združení, zo sponzorských darov a pod.) **v roku 2024.**
- Riadok 0106 – **prírastok knižničných jednotiek**, ktoré knižnica **získala do knižničného fondu darom v roku 2024.**
- Riadok 0107 – **prírastok knižničných jednotiek**, ktoré školská knižnica **získala iným spôsobom** (napr. bezodplatným prevodom, náhradou za stratený knižničný dokument alebo výmenou) **v roku 2024.**
- Kontrola** $r0104 = r0105 + r0106 + r0107$
- Riadok 0108 – **počet úbytkov knižničných jednotiek**, ktoré boli evidované **v zozname úbytkov v roku 2024.**

Oddiel II. Používatelia

- Riadok 0201 – **celkový počet registrovaných (aktívnych) používateľov školskej knižnice za rok 2024. Registrovaný používateľ** je žiak, pedagogický zamestnanec, odborný zamestnanec, poprípade člen miestnej komunity v prípade školskej knižnice integrovanej s verejnou knižnicou, ktorý **fyzicky navštívil školskú knižnicu a zaregistroval sa, alebo si obnovil svoju registráciu** (napr. z roku 2023 alebo z predchádzajúcich rokov) **a požičal si aspoň 1 knižničnú jednotku, alebo využil iné knižnično-informačné služby** (napr. kopírovacie služby, elektronické služby) **počas roka 2024.**
Pozor – V školskej knižnici by nemalo byť viac registrovaných aktívnych používateľov ako celkový počet výpožičiek za rok 2024, pretože jeden používateľ si môže od januára do decembra vypožičať **minimálne jeden knižničný dokument.**
- Riadok 0202 – **počet všetkých žiakov, pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov školy k 31. 12. 2024.**
- Kontrola** $r0201 > 0$
 $r0202 > 0$

Oddiel III. Výpožičky a služby

- Riadok 0301 – je automatický sčítací riadok, kde sú spočítané údaje v riadkoch 0302 a 0303. Spravodajská jednotka ho nevyplňa.
- Riadok 0302 – **prezenčné výpožičky**, ktoré boli poskytnuté **aktívnym používateľom** počas roka 2024.
Za **prezenčné výpožičky** sa považujú **evidované výpožičky knižničných dokumentov v priestoroch školskej knižnice** (napr. čítanie knižničných dokumentov v jej priestoroch) **alebo evidované výpožičky knižných dokumentov do triedy** (vypožičanie knižničných dokumentov na vyučovaciu hodinu).
- Riadok 0303 – **absenčné výpožičky**, ktoré boli poskytnuté **registrovaným používateľom** spolu s výpožičkami poskytnutých prostredníctvom Medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) počas roka 2024. **Každá prolongácia je novou výpožičkou.**
Za **absenčné výpožičky** sa považujú **evidované výpožičky knižničných dokumentov mimo priestorov školskej knižnice** (napr. výpožičky do kabinetov, výpožičky domov).
- Kontrola** $r0301 > 0$
 $r0301 = r0302 + r0303$
- Riadok 0304 – **počet akýchkoľvek miest v školskej knižnici**, ktoré sú určené na študijné účely alebo na čítanie pre používateľov školskej knižnice.

Riadok 0305 – **počet prevádzkových hodín pre používateľov za týždeň, t. j. počet výpožičných hodín, v rámci ktorých je školská knižnica prístupná jednotlivým používateľom alebo celej triede počas pravidelnej vyučovacej hodiny zameranej na prácu s informačnými zdrojmi. Prevádzkové hodiny musia byť zverejnené vo forme oznamu na dverách školskej knižnice.**

Príklad: Ak má školská knižnica stanovené nasledujúce výpožičné hodiny:

Pondelok:	08.00 – 08.45 hod.	Vyučovacia hodina Práca s informačnými zdrojmi	= 1 h.
Utorok:	11.00 – 14.00 hod.		= 3 h.
Streda:	11.00 – 14.00 hod.		= 3 h.
Štvrtok:	11.00 – 14.00 hod.		= 3 h.
Piatok:	08.00 – 08.45 hod.	Vyučovacia hodina Práca s informačnými zdrojmi	= 1 h.,

Uvedie sa 11 prevádzkových hodín pre používateľov za týždeň.

Pozor – Do prevádzkových hodín – výpožičných hodín sa nezapočítavajú vyučovacie hodiny, ktoré boli len odučené v priestoroch školskej knižnice.

Do prevádzkových hodín – výpožičných hodín sa môžu započítať len vyučovacie hodiny, počas ktorých sa pravidelne pracuje s knižničnými dokumentami v priestoroch školskej knižnice. Na konci vyučovacej hodiny sa najskôr spočíta počet knižničných dokumentov (napr. počet kníh, encyklopédií, výkladových slovníkov, jazykových slovníkov, periodík), s ktorými každý účastník pracoval. Následne sa ich súčet zapíše vo forme arabskej číslice do evidencie prezenčných výpožičiek pod jeden hromadný zápis.

Kontrola r0305 > 0 a súčasne r0305 < 42

Oddiel IV. Dopĺňajúce ukazovatele

Riadok 0401 – **počet vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí, ktoré školská knižnica zorganizovala vo svojich priestoroch alebo mimo svojich priestorov (v školskej aule, v triede, v prírode a pod.) alebo v spolupráci s verejnou knižnicou, ak bola školská knižnica hlavným organizátorom.**

Pod podujatím sa rozumie **jednorazová organizovaná činnosť, akcia, ktorá je realizovaná na základe vypracovaného uceleného scenára alebo náčrtu scenára.** Napríklad prednáška, beseda, seminár, divadelné predstavenie, rozprávkové dopoludnie alebo rozprávkové popoludnie, čitateľský maratón, literárno-hudobný program, hodina hlasného čítania, kvíz, súťaž, výstava výtvarných prác, výroba záložiek, recitačné preteky, čitateľské dielne, tvorivé dielne, pasovanie žiakov za čitateľov, kultúrny program k oslave Medzinárodného dňa školských knižníc, exkurzia v školskej knižnici alebo vyučovacia hodina, ktorá je zameraná na aktívnu prácu žiakov s informáciami (napr. knihami, encyklopédiami, výkladovými a jazykovými slovníkmi) buď v triede alebo v školskej knižnici, a podujatie, ktoré zrealizuje školský knihovník alebo na príprave ktorého spolupracuje školský knihovník s pedagogickým zamestnancom.

Pozor – Za podujatie sa nepovažuje len odučená vyučovacia hodina v priestoroch školskej knižnice.

Oddiel V. Informačné technológie

Riadok 0501 – uvedie sa kód 1 (odpoveď ÁNO), ak sa **používa automatizovaný knižnično-informačný systém** (napr. knižnično-informačný systém Biblib, knižnično-informačný systém Clavius, knižnično-informačný systém pre malé a stredné knižnice, knižnično-informačný systém Libris, knižnično-informačný systém ProfliB, knižnično-informačný systém Tritius).

Pozor – Elektronický program aScAgenda a elektronický program eSkola s modulom KNIŽNICA sa považuje za automatizovaný knižnično-informačný systém iba vtedy, ak je umožnený zápis povinných identifikačných údajov o knižničnom dokumente v prírastkovom zozname a v zozname úbytkov.

Ak sa **nepoužíva automatizovaný knižnično-informačný systém**, uvedie sa kód 0 (odpoveď NIE).

Riadok 0502 – uvedie sa kód 1 (odpoveď ÁNO), ak je **online katalóg** (elektronický katalóg) **sprístupnený na webovom sídle školy.**

Pozor – Za online katalóg sa nepovažuje zoznam knižničných dokumentov spracovaných v excelovom súbore alebo vo wordovom súbore, ktorý je zverejnený na webovom sídle školy.

Ak **online katalóg nie je sprístupnený na webovom sídle školy**, uvedie sa kód 0 (odpoveď NIE).

Kontrola ak r0502 = 1 potom aj r0501 = 1

Oddiel VI. Pracovníci v knižnici

Riadok 0601 – **počet školských knihovníkov – počet fyzických osôb**, ktorí zabezpečujú činnosť školskej knižnice v rámci plného alebo čiastočného úväzku alebo ako činnosť súvisiacu s výchovno-vzdelávacou činnosťou pedagogického zamestnanca.

Kontrola $r0601 > 0$ a súčasne $r0601 < 4$

Oddiel VII. Hospodárenie (v eurách – zaokrúhlene na celé čísla)

Riadok 0701 – **celková vynaložená finančná suma v eurách zaokrúhlená na celé číslo**, ktorá je získaná zo všetkých dostupných finančných zdrojov (napr. z rozpočtu školy, z finančných prostriedkov rozvojového projektu, z grantového programu, z občianskych združení a pod.) a ktorá je zároveň **vynaložená na nákup knižničných jednotiek vrátane finančných nákladov na periodiká počas roka 2024**.

Oddiel VIII. Sieť knižníc

Riadok 0801 – uvedie sa **kód 1** (odpoveď **ÁNO**), pretože štatistické údaje poskytujú spravodajské jednotky, ktorých súčasťou sú **školské knižnice zriadené v súlade so zákonom č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z. a ktoré sú zároveň evidované v Zozname knižníc Slovenskej republiky**, ktorý vedie Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, a v **Adresári školských knižníc v SR**, ktorý vedie Oddelenie knižničných a informačných služieb, Odboru podpory neformálneho vzdelávania, Národného inštitútu vzdelávania a mládeže.

Riadok 0802 – vykazujúca spravodajská jednotka (základná škola, stredná škola, špeciálna škola, spojená škola) uvedie kód 1 len v tom prípade, ak je **školská knižnica integrovaná s verejnou knižnicou** (zlúčená s obecnou knižnicou alebo mestskou knižnicou) a ďalej je **evidovaná v Zozname knižníc Slovenskej republiky ako školská knižnica**.

Kontrola $r0801 = 1$
 $r0801 \geq r0802$

Medzioddielové kontroly

ak $r0105 > 0$ potom aj $r0701 > 0$ a naopak,

ak $r0802 = 0$ potom aj $r0202 \geq r0201$

$r0201 \leq 0301$ - V školskej knižnici by mal byť počet výpožičiek za rok 2024 rovnaký alebo väčší ako počet registrovaných aktívnych používateľov, pretože jeden používateľ si môže od januára do decembra vypožičať **minimálne** jeden knižničný dokument.

ZÁVER

Kontakty v prípade nejasností pri vyplňovaní výkazov:

- Centrum vedecko-technických informácií SR, Oddelenie štatistiky a služieb
Ing. Gabriela Slodičková – 02/692 95 626 – gabriela.slodickova@cvtisr.sk
- Národný inštitút vzdelávania a mládeže, Odbor podpory neformálneho vzdelávania, Oddelenie knižničných a informačných služieb
Mgr. Rozália Cenigová – 02/682 08 610 – rozalia.cenigova@nivam.sk